WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8140 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 15. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го СІЧНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 23, 1959 No. 15. VOL. LXVI.

АЙЗЕНГАВЕР НАЗВАВ КРИТИКІВ БЮДЖЕТУ „СХІЗОФРЕНІКАМИ"

Вашинґтон. — Виступаючи на пресовій конференції в середу, 21-го січня ц. р., і відповідаючи на питання деяких журналістів в справі відвідин Микояна, през. Айзенгавер все таки головну увагу присвятив справам внутрішньої політики ЗДА, особливо ж питанням запропонованого тепер урядом нового бюджету. Критиків того збалянсованого бюджету, з яких одні вважають цей бюджет зависоким а другі — занизьким, през. Айзенгавер назвав схізофреніками, значить людьми слабоумними, хворими на роздвоєння духовости. Президент ствердив, що встановлені у бюджеті суми базовані на дуже скрупулятних оцінках господарських експертів і відповідають реальному, особливо ж по стороні прибутків, реальному станові речей. У зв'язку із справою бюджету Президент підкреслив ще, що він в ніякому випадку не хотів би, щоб ця справа стала „політичним футболем". Як що йде про справи заторкнені в його економічному посланні до Конгресу, то Президент у своїх відповідях на питання журналістів, учасників пресової конференції, обстоював конечність наполегливої боротьби з інфляцією, зокрема конечности стабілізації цін та платень. Все ж таки, як підкреслив він в одній із своїх відповідей, і Президент і уряд є проти безпосередньої державної контролі над цінами і платнями, бо застосування такої контролі може мати у своєму вислiдi цілком протилежні, значить шкідливі наслідки, подібно, як стосування морфіни для людського організму. Справа мінімальної платні не була включена до його економічного послання, бо покищо вона ще не узгіднена і не вирішена в самому уряді. В дальшому Президент торкнувся справи законопроєкту про охорону громадянських прав, вітаючи з одного боку компромісовий проєкт сенатора Джансона, щоб спірні справи в цій ділянці розв'язувати з допомогою федеральної окремої служби і, з другого боку, висловлюючися проти пропозиції цього ж сенатора, щоб для тієї мети встановити окрему федеральну агенцію. Вже краще, на думку Президента, поширити для того компетенції існуючої Комісії для громадянських справ. Що ж до можливости кандидування на третю каденцію, то през. Айзенгавер особисто був би згідний кандидувати, але для цього треба змінити 22-гу поправку до Конституції, яка дозволяє одній особі кандидувати щонайбільше два рази на становище Президента ЗДА.

Президент Айзенгавер

МекЕлрой — за зменшення армії до 870,000 вояків

Вашинґтон. — Секретар оборони Ніл МекЕлрой зізнавав 21-го січня в Сенатській Комісії Збройних Сил і енергійно обороняв урядовий плян зменшити армію на 30,000 вояків, щоб замість теперішніх 900,000 вояків при кінці червня ц. р. було їх тільки 870,000. Він також вислав окремого листа до Комісії Збройних Сил в Палаті Репрезентантів, в якому рекомендує зменшити на 10 відсотків армійські резерви, які тепер виносять 300,000, і Крайову Гвардію, що тепер нараховує 400,000. Але Палата не є згідна на цю редукцію, як заявляють в конгресових колах, бо минулого року Комісія Видатків відкинула була подібну урядову пропозицію і ухвалила видатки на утримання незміненого стану збройних сил. Голова Комісії Збройних Сил в Палаті конгресмен Карл Винсон сказав, що він не буде ставитись прихильно до урядового проєкту зменшити число збройних сил. Ця комісія має розглянути урядовий проєкт продовжити закон про обов'язкову військову службу.

Президент відзначив д-ра фон Бравна Золотою медалею

Вашинґтон. — 20-го січня президент Айзенгавер відзначив Нагородою за Визначну Цивільну Службу п'ятьох визначних осіб, які працюють в урядових агенціях. Одним із них, які дістали Золоту медалю від Президента, був спеціяліст від керованих ракет д-р Вернгер фон Бравн, який 15 років тому дістав був Лицарський хрест від німецького уряду за ракету V-2, якою німці бомбардували Лондон. Президент гратулював фон Бравнові і сказав, що є гордий на нього. Крім Бравна золоті медалі дістали: Дойл Л. Нортруп — директор ескадрильї окремої зброї в летунстві; правник Джеймс В. Беннет; підсекретар в державному департаменті Роберт Д. Мирфі і економіст Гейзел К. Стібелінг із департаменту рільництва.

В АМЕРИЦІ

● **Уряд здоров'я** в Ню Йорку повідомляє, що ще менше як половина всіх мешканців цього міста у віці до 20-ох років три рази щеплена вакциною д-ра Солка. Особи у віці до 40 років повинні також три рази на щепитися, бо тільки тоді вони будуть забезпечені проти поліо.

● **У Бриджпорті, Конн.** поліція переслухала двох осіб, заподозрених в убивстві Арнольда Шустера, який виявив злочинця Віллі Суттона. Переслухання не виявило справи вбивства. Батько Арнольда Шустера вимагає від міста відшкодування в сумі 1.5 мільйона дол. за те, що воно не забезпечило його сина відповідно охороною. Справа ця тягнеться в Ню Йорку вже кілька років.

● **Перший бюджет,** що його президент Айзенгавер запропонував був на 1954-ий рік, мав 64,655 мільйонів у прибутках та 67,772 мільйони у видатках, і його дефіцит виносив 117 мільйонів долярів; у бюджеті 1955 року прибутки становили 60,390 мільйонів, видатки — 64,570 мільйонів, а дефіцит — 4,180 мільйонів; в бюджеті 1956 року було 1,262 мільйонів надвишки, а в бюджеті 1957 року 1,596 мільйонів. В 1958 році дефіцит виносив 2,819 мільйонів, а в 1959 році має становити 12,870 мільйонів. На 1960 рік Президент пропонує в бюджеті 70 мільйонів надвишки.

● **19-річна Мілдред Джонс Івенс,** яка живе з своєю родиною на острові Смита недалеко Крісфілду, Мериленд, відчула, що має народити дитину. Пригадувана сторожа з огляду на кригу що оточила острів, не могла доставити її до лікаря. Тоді з морської бази вислано гелікоптер, який своєчасно завезено вагітну жінку до шпиталю, де вона народила 7-фунтового хлопця.

Фрондізі просить ЗДА про допомогу Арґентіні

Вашинґтон. — Арґентинський президент Артуро Фрондізі 21-го січня промовляв до обох палат американського Конгресу і в своїй промові старався запевнити ЗДА, що в Арґентині існує такий політичний і економічний клімат, який прихильно ставиться до закордонних інвестицій. Він казав, що Арґентина радо повітає американський капітал в себе. Про те саме говорив президент Фрондізі і під час конференції з державним секретарем Джаном Ф. Даллесом. З державного департаменту повідомили, що Фрондізі не старається про фінансову допомогу від уряду, тільки хоче зацікавити приватний американський капітал, щоб він робив інвестиції в Арґентині і тим способом поліпшив її економіку. Фрондізі прибув до Вашинґтону 20-го січня і президент Айзенгавер та державний секретар Даллес щиро вітали його на летовищі, куди прибула і його дружина та інші члени арґентинської делеґації. Президент Айзенгавер сказав, що американський нарід і нарід Арґентини з таким самим сантиментом ставляться до всіх. „Ми є певні, що ваша візита скріпить приязнь між обома народами", — казав Президент. Д-р Фрондізі — це 1-ий арґентин. президент, який під час урядування відвідує ЗДА. Він відповів, що приємно йому прибути до ЗДА в тому часі, коли президент Айзенгавер відзначає шості роковини свого урядування. 20-го січня Президент і пані Айзенгавер прийняли арґентинську президентську пару обідом в Білому Домі. Арґентинська президентська пара буде в столиці 4 дні, а пізніше впродовж 9-ох днів звиджуватиме ЗДА. В арґентинській делеґації є міністер закордонних справ д-р Карльос А. Флоріт, міністер фінансів д-р Еміліо Донат дель Карріл, та провідники сенату і палати послів.

ЗДА найменували Бонсала на амбасадора до Куби

Гавана, Кубинська Республіка. — 21-го січня державний департамент повідомив кубинський революційний уряд, що на нового амбасадора до Куби є з найменований фаховий дипломат Філіп Вилсон Бонсал, який є ворогом диктаторських режимів і який вже був на Кубі як урядовець Американської Телефонічної Компанії і як секретар конзуляту. — В Гавані до півмільйонової юрби промовляв провідник кубинських революціонерів Фідель Кастро, який сказав, що його уряд зовсім не потребує виправдуватися перед американцями, чому він карає прихильників режиму Батисти.

Українська громада в Шикаґо започаткувала відзначування Роковин 22-го Січня

Шикаґо, Ілл. (М. С.) — Цьогорічні відзначування роковин 22-го січня започатковано в Шикаґо, де вже в неділю, 18-го січня, відбулася з цієї нагоди святочна Академія з виступом президента Української Народньої Республіки в екзилю, д-ра Степана Витвицького. Академію влаштувала Управа Укр. Громадського Комітету і вона відбулася в залі Шопена в присутності коло 600 осіб. У цих святкуваннях зокрема наголошувано проголошення 40 років тому в Києві Акт Злуки всіх українських земель в одну Українську Державу. Одним із авторів та сиґнаторів того Акту був саме д-р Степан Витвицький, тодішній секретар УНРади Західньої Української Народньої Республіки. Промова д-ра Ст. Витвицького на цій Академії в Шикаґо була надрукована в „Свободі" з 22-го січня. Академію відкрив голова Комітету полк. О. Даниленко, після чого відчитано текст історичного Акту Злуки і проклямацію посадника міста про призначення 22 січня Днем Української Незалежности в Шикаґо. Після врочистого привітання президента Витвицького та виголошеної ним святочної промови, присутні на заклик ред. М. Семчишина, що проводив програму свята, склали понад 1,000 долярів пожертв на цілі УНРади. На закінчення відбувся концерт українського хору „Сурма" під диригентурою проф. О. Плешкевича, під час якого відома артистка мистецького театрального ансамблю „Нова Сцена" п. Л. Венцлавська-Цепинська віддекламувала вірш О. Колесси „Україні".

Впр. о. крил. Роман Лободич зрезиґнував із становища головного предсідника „Провидіння"

Филаделфія. — Український католицький щоденник „Америка", офіційний орган Союзу Українців Католиків „Провидіння", у своєму виданні з 21-го січ. ц. р. інформує, що „в ході нарад другого дня (річних зборів Головної Управи тієї організації), після дискусії над звітами членів Екзекутиви, а з черги над звітами пань і панів радних, Видавництва і Редакції „Америки" та над звітами голови і членів Контрольної Комісії, головний предсідник впр. о. крил. Роман Лободич проголосив заяву про резиґнацію з уряду головного предсідника СУК „Провидіння" та що „в дальшій частині своєї короткої заяви впр. о. крил. Р. Лободич передав урядування заступникові головного предсідника д-рові Романові Сухому". З дальших інформацій „Америки" виходить, що Головна Управа „Провидіння" окремим голосуванням прийняла резиґнаційну заяву о. крил. Р. Лободича та рішила подякувати йому листовно за працю. Обов'язки головного предсідника виконуватиме тепер дотеперішній його заступник д-р Роман Сухий. Річні збори „Провидіння" відбулися в четвер і п'ятницю 15 і 16 січня.

Віра Вовк відвідала УНС і „Свободу"

Молода українська письменниця Віра Вовк, що тепер постійно живе в Бразилії та приїхала на відвідини до цієї країни, відвідала минулої середи, 21-го січня, Головну Канцелярію УНСоюзу і В-во „Свобода" та була в них гостем на обіді. Віра Вовк є авторкою кількох книжок, між іншими збірки поезій „Елегії" і „Духів і дервішів", відзначених на літературному конкурсі в 1956 році. Тепер приготовляє вона до видання повість „Вітражі" і збірку нових леґенд, як теж антологію української літератури в перекладі на портуґальську мову. Наприкінці минулого року вийшли у Бразилії портуґальською мовою її „Леґенди". Останніми тижнями Віра Вовк відвідала деякі українські осередки в Канаді і в ЗДА. Її літературні вечори відбулися в Торонті, в Монтреалі і в Ню Йорку, і в п'ятницю цього тижня відбудеться авторський вечір Віри Вовк у Филаделфії, влаштований тамошнім Літературно-Мистецьким Клюбом.

Сподіваються на травень конференції у справі Берліну

Лондон. — Так звана Діюча група в справі з'єднення Німеччини і безпеки Европи, яка складається з голів відповідних відділів в міністерствах закордонних справ ЗДА, Англії, Франції і Західньої Німеччини, почне в найближчому часі нараджуватися над приготуваннями до нової конференції з Совєтами. Гадають, що остання виміна нот у справі Берліну та відвідини Микояна в ЗДА доведуть обов'язково до такої конференції і то у травні ц. р., так, щоб вона відбувалася ще в тому часі, коли Совєти заповіли передачу своїх прероґатив на терені Берліну східньо-німецьким комуністам. Західні політичні кола думають, що Совєти не зроблять цього, якщо тоді триватимуть в цій справі переговори з Заходом, бо воно поставило б Москву у поганому світлі в очах „невтральних", на яких ніби большевикам залежить. У своїй ноті з 27 листопада мин. року Хрущов поставив був за ультимативний термін перетворення західнього Берліну у „вільне місто" або передання совєтських прав у Берліні східньо-німецьким комуністам — день 27 травня. Хоча Совєти далі обстоюють свій плян „вільного міста" з виконанням з західнього Берліну західньо-альянтських ґарнізонів, а Захід рішуче цьому протиставиться, і хоч в справі об'єднання Німеччини існують також два суперечні пляни, які один одного виключають то все ж в західніх столицях рахуються з можливістю вирішення нових концепцій.

В Іраку заповіджено сензаційний процес за державну зраду

Баґдад. — Президент спеціяльного військового суду, встановленого в минулому році після революції в Іраку, полк. Фаджіл Аббас ель-Махдаві, заповів, що „небавком" буде проголошений термін судової розправи проти полковника Абдель Саляма Аріфа, що був віце-прем'єром в теперішньому уряді Іраку генерала Абдула Карім Кассема, і проти колишнього прем'єра Рашіда Алі ель-Гайляні. Цей останній в 1941 році пробував поставити арабський Середній Схід до послуг Гітлерові. Він перебував довгі роки на еміґрації в Єґипті та вернувся до Іраку щойно літом минулого року, після тамошньої революції, в якій згинув король Фейсал II і його прем'єр Нурі ес-Саїд. Полковник Абдель Салям Аріф був відомий, як фанатичний звеличник президента З'єдиненої Арабської Республіки Нассера й очолював першу офіційну делеґацію від нового режиму Іраку до Каїро. Прем'єр Кассем звільнив його з уряду та призначив амбасадором в Західній Німеччині, але він виїхав був з Іраку тільки для замилення очей, насправді не доїхав до Бонну і швидко потім вернувся до Баґдаду, де його зараз таки арештували.

Англія готова до переговорів з Совєтами про Німеччину

Лондон. — Англія готова в кожному часі, на кожному форумі переговорювати про об'єднання Німеччини — над кожною пропозицією в цій справі, — заявив англійський прем'єр Геролд МекМіллен, відповідаючи на інтерпеляції збоку соціялістичних опозиціоністів. Англійський прем'єр заперечив, наче б Англія стояла непорушно на становищі, що переговори про з'єднання Німеччини мусять бути згори пов'язані з справою безпеки Европи. МекМіллен заявив, що не любить спорів за слова, а річ тільки в тому, щоб мати надію, що розмови будуть настільки широкі, що заторкнуть і справи поза вузьким денним порядком. Проте водночас МекМіллен рішуче підкреслив знов позицію цілого Заходу, що Німеччина мусить бути з'єднена „у волі", себто на такій базі, яку єдино дають вільні вибори. Коли речники Партії праці звертали увагу, що Совєти ніколи не погодяться на право об'єднаної Німеччини приступити до бльоку НАТО, МекМіллен заявив: не існує свобода для народу, якщо він не має права сам вирішувати свою закордонну політику. СССР, як відомо, стоїть на становищі, що з'єднення Німеччини є справою „самих німців", себто Західньої Німеччини і східньо-німецьких комуністів, і не хоче у цій справі переговорювати.

В Індонезії встановляють устрій „керованої демократії"

Якарта. — Так звана Крайова Рада в Індонезії, що її рік тому покликав президент Сукарно, як свій дорадчий орган, оприлюднила виготовлений нею, за загальними бажаннями Сукарна, проєкт нової конституції, що дає президентові республіки в руки величезні права і в практиці нівелює основне право демократичного устрою, яким є загальні парляментарні вибори. Ото ж за тим новим проєктом, половина нового парляменту була б з вибору, а половину призначав би президент з різних суспільних і станових груп. Рада запропонувала також обмеження числа політичних партій. Найближчі вибори мають відбутися щойно у вересні 1960 року. Крайова Рада складається з кругло 45 членів, у тому числі багатьох комуністів і їх попутчиків, які підтримують Сукарна з уваги на його „співчувальну" політику та особливу толеранцію супроти комуністичного Китаю.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Надзвичайний собор Української Греко - Православної Церкви** вирішено скликати влітку ц. р., найближчим часом на нарадах Консисторії Церкви, які відбулися 26—28 грудня м. р. [illegible] На соборі мав б[illegible] третій список[illegible] обдужчення в Ел[illegible] том на цьог[illegible] сіявок[illegible] ри Мет[illegible] хідно[illegible]

● **„Прометей"** [illegible]

ЗДА ГОТОВІ ДО ПЕРЕГОВОРІВ, АЛЕ НЕ ПІД НАТИСКОМ

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР ЗАЯВИВ, ЩО „ТРУДНО ПРОКОВТНУТИ" ТВЕРДЖЕННЯ МИКОЯНА ПРО „МИРОЛЮБНІСТЬ" ВСІХ СОВЄТСЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ. — ТИМ ЧАСОМ МИКОЯН ВЕРНУВСЯ ВЖЕ ДО ЕВРОПИ

Вашинґтон. — Незалежно від того, як і скільки Совєти використають відвідини Микояна в Америці для своїх пропаґандивних цілей, Микоян повинен звітувати в Москві, що Америка хоче миру і готова до замирення, готова слушними речами піти назустріч слушним речам, але „просто не хоче, щоб її попштовхували", — заявив президент Айзенгавер на своїй пресовій конференції у середу 21-го січня ц. р. Президент застеріг, що йому трудно характеризувати Микояна на підставі одної довшої розмови з ним та коротенької зустрічі ще в 1945 році, але признає, що Микоян — „здібний, спритний і швидкий". Однак водночас Президент досить докладно схарактеризував спосіб арґументування Микояна. „Він уважає — твердив Президент, — що кожна позиція, що її зробив Кремль, служить цілям миру і є справжнім мировим жестом, ото ж коли ми не погоджуємося, то ми стаємо на неґативних, непорушних позиціях і не здібні сприймати миролюбних жестів. Не це я з свого боку (казав Президент) намагався виразно з'ясувати, що ми готові розглядати все, в кожному часі і на кожному місці, що має розумну шансу і можливість допомогти мирові. — Але сидіти і суперечитись над тим, що кожна окрема пропозиція, яку вони (большевики) роблять, є кроком в напрямку до миру, — то це річ, яку трудно проковтнути". Запитаний щодо цілей приїзду Микояна до ЗДА, Президент звернув увагу на існуючі дуже численні комбінації на цю тему. На думку Президента, Микоян мав кілька цілей, з яких одною було перевірити, чи це, що розповідають офіційні американські кола, уряд і Конгрес є одностайною американською опінією. Микоян, казав Президент, — мабуть, думав, що він зможе скласти теорію, що американські торговельні і професійні кола та інші верстви, ба навіть ціле цивільне населення, „почувають себе нещасливими" з приводу політики, основаної у 1947 році. Президент поінформував, що він дістав запевнення від одного з найвидатніших демократичних членів Конгресу, що Микоянові сказано дуже виразно, що закордонна політика Америки є двопартійна і одностайна.

На тему відвідин Микояна говорив також державний підсекретар для фінансових справ Даґлес Діллон на сенатській Комісії для закордонних зв'язків. Він інформував сенаторів, що Микоян не був заінтересований суґестіями Діллона щодо різних можливостей поширення американсько-совєтської торгівлі, а хотів дістати торговельні пільги виключно тільки на базі власних, Микоянових, пропозицій: відкликання існуючих законних обмежень щодо торгівлі з СССР, допущення до ЗДА совєтських футер і уділення Совєтам довготермінових торговельних кредитів. — Водночас, — за заявою Діллона — Совєти хочуть спроваджувати з Америки високоякісні машини, а пропонують за це ропу і інші сирівці, що їх Америка дістає вже з інших джерел, головно з малорозвинених країн.

Тим часом Микоян, перевівши ніч на морсько-летунській базі ЗДА в Арґентії, Нова Фундляндія, де мусів приземлитися літак внаслідку клопоту з мотором, відлетів вже до Копенгаґи і прибув туди в четвер вранці, відкіля того самого дня мав відлетіти турбомоторовим літаком до Москви.

На 20-му з'їзді Компартії України Чуйков атакував Жукова

Київ. — В п'ятницю дня 16 січня ц. р. відбулося тут відкриття 20-ого з'їзду Комуністичної Партії України, яка, згідно з повідомленням совєтської преси, нараховує тепер понад 1,280,000 комуністів. Для підкреслення „зв'язаности" із всесоюзною комуністичною партією — що її офіційна назва є тепер Комуністична Партія Совєтського Союзу, скорочено КПСС, до почесної президії київського з'їзду була „обрана з „великим захопленням" вся президія Центрального комітету КПСС. З'їзд не мав ніяких окремих завдань і був скликаний тільки для обговорення тез доповіді Хрущова, призначеної на 21-ий з'їзд КПСС п. н. „Контрольні цифри розвитку народного господарства СССР на 1959-1960 роки". З головною доповіддю на п'ятницевому засіданні з'їзду виступав перший секретар ЦК компартії України Николай Подгорний і після нього говорили секретарі деяких обласних комітетів партії. На суботньому засіданні між іншими виступав командант київської військової округи маршал Василій Чуйков, який у своїй промові ствердив, що партія добре зробила, відсунувши від командування совєтськими збройними силами маршала Георгія Жукова, який був „ревізіоністом" і змагав до ліквідації партійної контролі в армії.

У СВІТІ

● **Совєтський уряд** проголосив, що театри в Москві, Ленінграді й інших великих містах, які до цього часу [illegible] державним [illegible] не будуть [illegible] Вийлятор[illegible] мусуть власні сталеварні, які покриватимуть їх запотребування на сталеві плити, штаби і інші примітивні вироби. Тому він рішив переставити продукцію свого концерну на вироблення високоякісних фабрикатів — машин, знарядів і предметів [illegible]ксусу. Міжнародне управління Стально - Вугільної спільноти дозволило Круппові закупити Бохумську сталеварню, [illegible] заборонили були німцям зосередження важкого [illegible]исловости. Альфред Крупп заявив, що „воєнних злочинців [illegible] в будучині не [illegible], а хемічної та електричної помисл[illegible]

● [illegible] **Вільям Елліс,** сторож у [illegible]королівському палаці, рік тому [illegible] в конфлікт з адміністрацією палацу в зв'язку з [illegible] старих крісел, і втратив [illegible]. Після того він видав [illegible] в своїй розповіді про [illegible]интимні подробиці з життя [illegible]лівської родини, включно з [illegible]ими плітками на цю тему. [illegible]глійський уряд приготовляє [illegible]он, який заборонив би публі[illegible] таких сенсаційних історій, що підривають повагу [illegible] в очах громадян.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІСЛЯ ВІДВІДИН МІКОЯНА

Можливо, що ще надто близька перспектива для правильної оцінки всіх аспектів двотижневої візити Анастаса Мікояна. Ось так, наприклад, безпосередньо після злощасної Мюнхенської конференції 30 вересня 1938 року цілий світ говорив про капітуляцію західньої демократії перед Гітлером, про згоду Франції і Англії на похорон Версальського миру та про започаткування нової ери англо-французько-німецької співпраці з першим голосом Німеччини. І ніхто тоді не знав, що на засіданні англійської ради міністрів, на якому Невіл Чемберлен звітував про Мюнхен, рішено негайно приспішити збросння для підготови до неминучої війни. Анастас Мікоян, у гурті кремлівської олігархії другий „найрівніший між рівними", зазнав такого прийняття в Америці, якого, мабуть, сам ніколи не сподівався: його приймали в першу чергу банкіри і промисловці, голлівудські магнати і каліфорнійський губернатор, вітали, приймали, обвозили і пильнували, і навіть сам Президент радив проявляти йому „гостинність". І Мікоян користав з тієї гостинности аж забагато. Непрошений входив до приватних помешкань і оглядав їх улаштування, а численні фотографи робили світлини. Один американський часопис запитував: яка доля зустріла б американського емігранта, який відважився б робити таке в СССР?! На одвертий запит журналіста, чи, наприклад, віце-президент Ніксон мав би в Совєтах ту саму свободу рухів, що він в Америці, Мікоян дав викрутну відповідь. Адже він дозволив собі тут, в Америці, на таку безличність, як обвинувачення на пресовій конференції Америки у веденні холодної війни, дарма що взагалі холодна війна є винаходом большевиків, — на критикування колишнього президента Трумана, на прозивання американських громадян, що протестували проти його появи, „хуліганами". І все це спокійно вислухувано та друковано. Йому влаштовували пресові конференції в Ню Йорку і у Вашингтоні, інтерв'ю на крайовій телевізійній сіті, прийняття з сенаторами, не враховуючи конференцій з Президентом, віце президентом, державним секретарем, секретарем торгівлі й іншими урядовими особами.

Отож, властиво, Мікоян міг би вертатись до Москви, як тріюмфатор. Але не зовсім. Як в усіх справах, так і в цій, його американська візита мала світла і тіні. Він побачив могутність Америки, її розмах, її добробут, її шляхи і її промисл, і все це — як стверджують спостерігачі — зробило на нього величезне враження. На бенкетах оплескували його „миролюбно-співіснувальну" пропаганду, але він напевно бачив, що на осіб з відповідальних офіційних кол його аргументи не роблять ніякого враження. „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" твердив, що Мікоян приїхав з трьома цілями: 1. осягнути у розмовах з найвищими чинниками ЗДА затвердження совєтської всевлади в Східній Европі, 2. осягнути визнання совєтських правителів легітимними можновладцями, рівними західнім державним урядам і 3. здобути американські торговельні кредити на упривілейованій стопі. Якщо Мікоянові вдалося набути в Америці небувалий розголос, рекляму, „паблиситі", і цим автоматично дістати червоній Москві атути для політичної пропаганди, то все ж йому не вдалося захитати становищем ЗДА ні в одній міжнародній справі. І коли він думав, що осягне „бодай" поширення торговельних взаємин на базі зменшення митних бар'єрів ЗДА, товарових кредитів і скасування ембарга на стратегічні товари, то в усіх цих трьох пунктах не осягнув нічого. Це так Мікояна розсердило, що він не міг приховати свого лихого настрою, а в реакції викликав збоку державного департаменту окреслення своєї поведінки, як „безглуздої". А на від'їзному Президент пригадав йому ще раз, що уряд ЗДА і американський нарід визнають принцип, за яким усі народи мають право самі вирішувати форму свого правління.

Які будуть міжнародні наслідки відвідин Мікояна — покаже майбутність. Для американського громадянства, зокрема для української громади в ЗДА, можна витягнути з тих відвідин окрему науку. Отож виявилось ще раз, що державна верхівка ЗДА знає правду про большевиків, але тутешні фінансово-промислові кола насичені наївними людьми, задивленими в здогадні зиски із торгівлі з Совєтами, а широка публіка все ще відносно слабо зорієнтована щодо сутньої вартости совєтських амбасадорів типу Мікояна. Виявилось, що українська громада в ЗДА, хоч багато зробила для освідомлення широкого американського громадянства про червону і білу Москву, все ж таки результати тієї праці все ще малі. Коли б з такої науки вийшла ще більша активізація української спільноти в ЗДА, то була б для нас бодай мала рекомпенсата за всю ту шкоду, що їх принесли Америці непрошені й небажані відвідини Мікояна.

Євген Онацький

„ЖИТТЯ СОБАЧЕ..."

Артуро Фрондізі, президент Арґентини, виїхав до ЗДА, і, коли цей допис дійде до читачів „Свободи", він уже, мабуть, буде гостем північно-американської республіки. Люди доброї думки і доброї волі мають надію, що тими відвідинами розпочнеться довгий, цілком новий період сердечних відносин між Арґентиною й З'єдиненими Державами Америки, що — традиційно — ніколи надто сердечними не були.

Понад сто років три головні причини стояли на заваді арґентино-американської приязни: 1. Арґентина вважала, — досить справедливо, — що ЗДА надто односторонньо й еґоїстично інтерпретують доктрину Монро про те, що Америка належить американцям; 2. Арґентина завжди неприязними очима дивилася на „втручання" ЗДА в Центральній Америці, в Мехіко та на Карaібському морі; 3. Арґентина вважала себе скривдженою протекціоністичною політикою ЗДА, що дуже некорисно відбивалася на можливостях вивозу й продажу арґентинських хліборобських продуктів.

Але тепер всі ці причини зникли: доктрину Монро точно визначили договори між усіма американськими державами, що встановили спільний оборонний фронт супроти можливостей позаконтинентального нападу; уряд ЗДА не виявляє більше ніякого бажання втручатися у внутрішні справи інших американських держав, і ця політика була яскраво вияснена в останніх подіях на острові Кубі; різні заяви відповідальних американських політиків виявляють чимраз сильнішу тенденцію до лібералізації зовнішньої торгівлі, і для арґентинських продуктів ніби відкриваються на ринку ЗДА далеко кращі перспективи, ніж то було колись. І, нарешті, рішуча політика уряду ЗДА допомогти іншим націям розвинути свою економіку починає знаходити застосування й до Арґентини, доказами чого є кредити в понад 300 мільйонів долярів, що останніми часами були відкриті Арґентині в ЗДА для того, щоб вона змогла перебороти важку фінансову й економічну кризу, в якій опинилася внаслідок демагогічної політики пероністичного уряду.

Не може бути сумніву, що і арґентинський і північно-американський уряди не жалуватимуть засобів, щоб сприятливу атмосферу використати якнайкраще у взаємних інтересах обох країн і, зрештою, всього вільного світу, — бо те чи інше становище Арґентини в теперішній розгрі світових сил не може не мати відповідного значення.

Проте, не треба плекати надто великих ілюзій: ЗДА повинні дійсно не жалувати ніяких засобів, щоб допомогти урядові Фрондізі вийти з прикрої ситуації, в якій він опинився, внаслідок у великій мірі демагогії самого Артура Фрондізі, що здобув величезну перемогу в президентських виборах, даючи масам обіцянки, яких країна, доведена до банкрутства, не могла сповнити. Не далі, як за 8 місяців після перебрання влади, уряд Фрондізі був примушений перекреслити всі ті обіцянки і тим поставити проти себе всі ті зіпсовані демагогією маси, що розраховували плавати в добробуті і в розвагах, а замість того стали перед вимогою максимальної патріотичної жертвенности, ощадности та посиленої праці, з перспективою злиденного життя в боротьбі за покращання загального становища країни.

Арґентинські маси націоналістичні, але не патріотичні. Вони виховані в ненависті до чужого імперіялістичного капіталу, але не призвичаєні творити власний капітал жертвенною працею. Арґентинські маси надто люблять бавитися і легко жити. Вони призвичаєні попередніми урядами домагатися прав, але не знають обов'язків. Вони звикли до того, що люди при владі збагачуються їхнім коштом, і через те не вірять тому, що ті люди говорять, але хочуть мати свою участь в розподілі загального добра. Таким людям вимоги про потребу жертвенности й ощадности мало промовляють, — але дуже промовляє цькувальна пропаґанда тих партій, які в суспільному безладді сподіваються спекти печеню. Зайво говорити, що ця цькувальна пропаґанда скеровується в першу чергу проти тих, хто суспільний лад в Арґентині, як і в усьому вільному світі, намагається втримати, себто проти американців, а одночасно проти уряду, що американцям „продався" і національне багатство — нафту „їм продав"...

Ця цькувальна пропаґанда знаходить належне підґрунтя в усій націоналістичній політиці попередніх урядів. Ясно, що перед у цій націоналістичній, протиурядовій і протиамериканській кампанії ведуть комуністи і пероністи, які опанували вже багато синдикатів. Але — і це, власне, цікаво! — й деякі інші сектори арґентинського суспільства, що належать до ліберальної демократії, створили з тією опозицією єдиний (не-офіційний) фронт. Ось, наприклад, Радикальна Народна Партія, що в президентських виборах мала найбільше шансів на успіх, але була переможена демагогією Фрондізі. Ця партія була принципово антипероністичною і антикомуністичною, і за Перона творила головну силу опозиції. Цими днями відбулося засідання національного комітету цієї партії, в якому взяло участь до 4,000 членів. Президент Комітету п. Ларальде виголосив промову, в якій між іншим сказав:

„Уряд опрацював плян в інтересах інтернаціональних капіталів, звалюючи весь тягар (кризи) на бідні верстви населення". „Арґентинський нарід погодився б на вимагані жертви, коли б йому було доказано, що й багатші верстви населення беруть на себе пропорційну частину національної жертвенности, і що плян служить інтересам країни, а не чужинців, які вкладають капітали..." „Нарід не може зменшити своїх видатків, що урядові видаються зайвими. Бо нарід властиво ніколи не робить зайвих видатків. Чи можна вважати зайвою яку пляшку вина чи часопис, чи курку в неділю, чи радіоприймача, чи овочі; чи недільну прогулянку з родиною в таксівці? Ясно, що можна обійтися і без усього цього й продовжувати жити. Але це буде собаче життя; і то життя собак бідних, бо собаки в людей багатих мають купелі і пахощі..."

Ця демагогічна промова нічим не відрізняється від тих, що їх тут виголошують по всіх усюдах комуністичні й пероністичні аґенти, бо тут панує повна свобода слова, — але вона походить від найбільшої демократично-ліберальної партії, що, опинившися в опозиції, як бачимо, вживає тої самої мови...

На цьому засіданні Національного Комітету Радикальної Партії передискутовано пропозицію відкликати всіх депутатів цієї партії з парляменту, де вони творять фракцію, що становить трохи більше як четвертину загальної кількости, — але ця пропозиція покищо не пройшла. Як не пройшла й друга пропозиція — поставити А. Фрондізі під політичний процес. Для політичного процесу треба мати дві треті голосів парляменту, а їх зібрати було б неможливо. Зате пройшла третя пропозиція — „повести найінтенсивнішу кампанію заворушень на кожному роздоріжжі країни", і то — без огляду на військовий стан, що тепер існує. Один журналістичний коментарист пояснював, що цю пропозицію прийнято, щоб „заспокоїти надто розпалені душі...", що вимагали розпочинати революцію. На щастя, військо думає інакше, бо то тепер єдина сила, що твердо стоїть на позиції оборони законної влади.

Любомир О. Ортинський

„ВІДДІЛЕННЯ" — ЗАМІСТЬ ДИПЛОМАТИЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УССР

І конем не об'їхати большевицькій пропаґанді дивогляду, що так звана суверенна Українська ССР не має ніяких дипломатичних стосунків з іншими державами, що на відповідні пропозиції Великобританії в 1947 році Київ взагалі не відповів, а на звернення уряду Судану в 1956 році відповів... побажаннями успіхів, і промовчав справу нав'язання дипломатичних стосунків.

Скрупулятно промовчує цю справу в своїй пропаґанді Київ і ще ні разу не зважився навіть порушити цієї теми у своїх випадах проти української еміґрації. Бо що ж може сказати? Аномалія існує — і всі це бачать. Спостерігають це вже й чужинецькі дипломати, і дехто з них інтерпелював титулярного міністра закордонних справ УССР Л. Паламарчука і його співробітників, діставши у відповідь дешеві викрути, мовляв, це сполучене з коштами. Таку саму відповідь дав 29 квітня мин. року радник совєтської амбасади у Вашинґтоні С. Стріґанов студентам Колумбійського університету. Деколи, от як на прийнятті, влаштованому Паламарчуком восени 1957 р., на настирливі запити чужинецьких дипломатів відносно міжнародних зв'язків УССР Паламарчук потішав: „Будуть, будуть, побачите, як справи розвинуться за рік, все буде". Від того часу минуло вже більше як рік, але як нічого не було, так і нема. Хібащо дійшло створене 25 квітня 1958 р. Генеральне консульство Чехо-Словацької республіки, очолене генеральним консулом Рудольфом Шміцом, і польське генеральне консульство на чолі з Вандою Міхалевською, яке ще існувало від 1956 р.

Шість тижнів — шість „віддідень"

Щоб все таки створити враження, що щось в тому напрямі робиться, Москва доручила Києву організувати найнижчого сорту ерзаци міжнародних зв'язків УССР, так звані „відділення", або філіяли вже існуючих совєтсько-чужинецьких „товариств дружби". За один тільки грудень 1958 р. і першу декаду січня 1959 рр. наорганізовано тих відділень у Києві й Львові аж шість. І так, 3 грудня 1958 р. створено в Києві Українське „відділення радянсько-угорської дружби" (голова — К. Москалець); 15 грудня зорганізовано таке ж „відділення українсько-болгарської дружби" (голова — віце-президент АН УССР О. Щербина); 22 грудня оформилося „Українське відділення радянсько-альбанської дружби" (голова — гол. редактор „Правди Украины" М. Білогуров); 26 грудня постало „Українське відділення радянсько-німецької дружби" з головою І. Білодідом, а 6 січня цього року створено „Українське відділення Товариства СССР-Італія" на чолі з Миколою Бажаном. Через два дні після того у Львові відбулися основуючі збори Львівського товариства совєтсько-польської дружби, що його очолила депутат Верховного Совєту УССР М. Кіх.

Творення всіх цих „відділень" супроводять майже ідентичні формою і змістом повідомлення РАТАУ: „В Українське товариство культурних зв'язків з закордоном надійшли численні листи від колективів промислових підприємств, різних установ і організацій республіки, в яких висловлюється побажання створити на Україні відділення..." За наперед усталеним ритуалом збираються майстри цехів, учителі і літератори, визначений референт, в більшості випадків призначений згори голова майбутнього „відділення" відчитує доповідь, її схвалюють, засновують відділення, вибирають голову і шлють телеграму. Не до столиці країни, для закріплення дружби з якою щойно засновано товариство, а — до Москви.

Одно з новозаснованих товариств уже навіть проявило свою діяльність. Українське „відділення радянсько-альбанської дружби" відзначило 9 січня тринадцяту річницю проголошення „Народної Республіки Альбанії", в якому взяв навіть участь бриґадир Хакі Даші, що на якомусь вишколі перебував тоді в Києві.

Іж з руки і не реметвуй

Чи то для замилення очей, чи просто для того, щоб мати в Києві, для вигоди „Інтуриста", таке реґіональне, провінційне відділення, Москва доручила творити своєрідні „чічеронські" гуртки. Їх організація — без прецеденсу; повна пониження й нехтування найелементарніших міжнародних засад. Насамперед київські відділення — це звичайні собі філіяли московських центрів. Вони навіть не українські, а лише існують на Україні. Далі, при творенні такого роду товариств, у них не лише не бере участи ніхто з представників країни, для плекання дружби з якою закладено відділення, але й само повідомлення про його заснування (за вийнятком відділення СССР-Італія) висилається не до столиці дотичної країни, а до... Москви. Ні в одному випадку невідомо про те, щоб порядком взаємности постали відповідники товариств у котрійсь із згаданих країн, скажімо в східньому Берліні, Римі чи Будапешті.

За методою Леніна: хочете мову — маєте дві, „впроваджує" Москва Київ на „міжнародний паркет", дає з руки закуштувати забаву в міжнародні зв'язки, пильно перестерігаючи, щоб усі вони, навіть ті „чічеронські", йшли через московську централю.

Ударне зорганізування шести відділень — це ще один доказ на те, що Москва призначає Києву і цілій УССР місце провінції своєї імперії, що такі формальні окреслення як „суверенна", „уряд", „міністри" — це фрази для пропаґанди, за якими криється гола дійсність — повне політичне, економічне й культурне поневолення. Цієї наявної дійсности не змінить ще один трюк з відділеннями чи нове, „окреме" приміщення для постійного представництва УССР при Об'єднаних Націях в Ню Йорку.

БІЛИЙ КРУК

У серійному видавництві для американських середніх і високих шкіл Фіделера Компанії (у Гренд Репидсі, Мишиґен) появилася недавно, як дванадцята книжка цієї серії, цікава публікація п. з. „Совєт Юніон". На 144 сторінках великого формату, з масою світлин, мап та діяграм, прегарною друкарською технікою і в першорядній оправі подано високооб'єктивний, речевий та вичерпний матеріял про СССР. Для тутешньої молоді, часто слабо або тенденційно ознайомленої з цією тематикою, згадане видання є направду „білим круком". Також з української національної точки зору публікація належить до вартісних і побажаних. Вона розкриває очі читачам, спрагненим здорової й об'єктивної поживи, на проблему: чим справді є ця таємнича й декому так імпонуюча сила-держава під назвою СССР? Запізнавшись з її змістом американська шкільна молодь не прийме так легкодушно й наївно „солодкі" усміхи Мікояна, приваблиі пропозиції його „боса", Хрущова.

Книжка складається з двох частин, написаних різними авторами. На вступі видавництво подає ряд цінних, фахових порад, як треба користуватись цим виданням. Там сказано, що не кожний має можливість відвідати особисто СССР, виробити собі поняття про цю велику державу, її економічну, соціяльну, національну структуру. Отож, це видання має стати посібником, дати молоді повну картину совєтського колоса. Окрім добре й приступно зредаґованого тексту, наочним помічником для читача мають послужити численні світлини, третина яких взята з офіційних совєтських видань, аґенцій та наукових публікацій.

Першу частину тексту підготовив старий царський еміґрант Мих. Шаповалов, що тридцять років є експертом у державному департаменті рільництва у Вашинґтоні. Другу частину обробив Воррен Б. Волш, професор російської історії в Сиракюзькому університеті, також автор численних наукових праць про СССР.

Перша частина має 18 розділів, що подають широку картину минулого й теперішнього цієї держави, її історію, географію, господарські ресурси, індустрію, науку, мистецтво та виховання. Добором світлин автор представив сучасне обличчя СССР, його контрасти й численні парадокси. Для нас особливо цікавий шостий розділ публікації, під заголовком „Україна й Білорусь", хоч про цю останню подано лише кілька рядків, зовсім мало, як на „самостійну" республіку Совєтського Союзу. Подаємо дослівний переклад того, що написано про Україну:

„Українці і білоруси, подібно як і їхні сусіди поляки та росіяни, творять окремі групи („дистинкт ґрупс") у слов'янській родині народів. Україна дорівнює 4/5 стейту Тексас і лежить у південній частині Совєтського Союзу. Проживає в ній понад сорок мільйонів населення. Бурхлива історія цього народу показує, яка велика його любов до своєї землі. Історія України — це образ великого народу, який палко любить і завзято боронить свою незалежність. Сотки років тому цей край був вільний і багатий. Аж у 1240 р. наступає хвиля нападів варварських мандрівників, татарів. Вони

(Закінчення на стор. 3)

ЗВЕРНЕННЯ ДО ВСІХ УСС-ів У СВІТІ

З нагоди 40-ліття проголошення Соборности Української Відродженої Держави вітаємо Вас, Дорогі Товариші Зброї, як тих, що перші взяли у руки зброю за здійснення Ідеалу Великого Гетьмана Івана Мазепи. Прохаємо Вас в цій Великій Хвилині разом з нами линути думкою до дорогих могил наших Товаришів, поляглих на воєнному шляху 1914-1920, від Карпат до Хортиці.

Головна Рада
Братства Українських
Січових Стрільців

22-го січня 1959.

Роман Мац

РІЗДВО У МОЛОДИЧУ В 1946 РОЦІ

(1)

З лісу дивишся на село, ... лишилося в
яке розкинулось над річкою. ...
Вono нагадує табір кочовиків. ...
Не так давно це село мал...
вигляд усіх сіл у Галичи...
але тепер — землянки, п...
криті снігом, і лише де-не...
хата під соломою або д...
ками. Там, де колись ст...
школа, тепер чорні недо...
лі стовпи. Там, де відбл...
вав у сонячному про...
бляшаний дах війтової ...
ли, гордість села Мо...
тепер буда, накрита хм...
ми. О, тепер, в 1946-м...
Молодич, Ярославського ...
віту, прибрав нови...
А поза селом, поз...
зносяться клуби диму і ...
зуються вогневі язик...
від часу десь у сусідн...
лі таражкотить скор...
вибухають гранати.

... уривки розмов:

— Аво, куме, на вам трошки пшениці на сьвста.

— Принеслам вам трошки сиру на сьвста, сусідо... Вам шесє ваша курова ни пулужила?

Або:

— Мій старий викурчував пиньок, ажиби били скавки і жиби било чим на сьвста бу-...

... вийшов господар і запросив до себе. Я залишив Вітра в хаті, а сам пішов далі в село, щоб розвідати про рухи комуністичних військ.

— Та вункавудистів ту нима, — інформували мене на селі дядьки. — Вуни десь там палять Диків і вубсіли цілий Жипулів.

Ідучи далі, я побачив гурт хлопчаків в різнокольоровому одязі, і здогадався, що це колядники. Вони виглядали як ...авжні колядники з попе... років. Серед них піз... ...олів, пастирів, жи-

...ете? — спи-

...ати, —

...і, огля-

...інфор-

...ть

— Христос ся раждає! — сказав я на привіт.

— Славіте Його — відповіли всі разом.

Я переступив поріг і побачив стіл, накритий соломою і білим обрусом. Під столом було розложене сіно. В кутку стояв дідусь, а коло вікна скромно прибране деревце. З печі вдаряв приємний запах завиванців-голубців.

— Захудіть, захудіть, — припрошував мене господар.

Я ввійшов у хату і побачив Вітра, що, весело усміхаючись, розмовляв з господинею. На нього час від часу поглядала дівчина, господарева донька, що поралась коло печі. Господар вийшов на двір, а по якомусь часі вернувся і урочистим тоном проголосив:

— Юж з'євилась звізда на небі. Чєс ду вичері.

Жінки кинулись до печі, а я з Вітром присунув лавки до столу. Після молитви, ми всі мовчки засіли вечеряти. Мабуть, у цей момент кожному з нас прийшли на думку різні побажання, але ми сиділи тихо. Сумну атмосферу розвіював Вітер, заговорюючи то до господаря, то до господині. Дівчина також включилась до розмови. Очевидно, їй подобався мій товариш, що в своїй шиковній уніформі, з короткими вусиками і чорною кучерявою чуприною виглядав дуже пристойно. Я на хвилину відійшов від стола, ніби щось взяти з плаща, і коли повернувся, вона вже сиділа на моєму місці коло Вітра.

Я говорив найменше, бо всі страви, виставлені на столі, мені, після цілоденної голодівки, дуже смакували. Господиня це завважила, і ще більше припрошувала мене до їжі.

— Дуже вам дякую, мамко. Ви все так добре зготовили, що я й сам не знаю, що передусім маю їсти.

— Та нима за що. Тераз то такі чєси, жи не можна щось доброго зрубіти, бо маймо єно єдну курову, пацюка нам забрали букшевикі, а то ті губи без масла або вулію ніц ни варта.

— Мамко, але ж ці гриби надзвичайно смачні, — я направду подивляв їхній смак.

— Ой, та дєкую! Я їх смажила на волію, жи нам прислали з Гамерикі.

Вітер з дівчиною захопились розмовою, яку порушив господар, повідомивши нас, що в сусідстві вже є колядники. Вітер поглянув на мене і спитав, чи розставлені стежі в селі. Я потакуючо кивнув головою. Господиня присунула стіл до стіни, щоб приготовити більше місця для колядників. Не минуло й десяти хвилин, як ми почули тупіт ніг коло воріт, а потім стукіт до дверей. Господар широко відчинив двері, і перед нами з'явився перший „пастир", що заговорив у поважному тоні:

— Чи дозволите, пане господарю, заколядувати, свій дім розвеселити, свою челядь побудити і самому веселому бути?

— Просимо, просимо! — відповіло з хати кілька голосів.

Пастир ввійшов всередину і промовив:

Мир в цій хаті і всім людям,
Не сумуйте від сьогодні,
Народився в Вифлеємі
Сам Месія, Син Господній.

Вже пропала сила пекла,
Ідем від хати до хати,
Щоб людям цю новину
розказати.

Тож ви двері відчиняйте,
Сил не бійтеся вражих,
Хай громада з Вифлеєму
Про це чудо вам розкаже.

Один за одним вступали колядники в хату. Попереду пастирі, за ними королі, а наостанку фігура, схожа на Сталіна. За порогом стояли повстанці, тримаючи вертеп, що нагадував не так стайню, як повстанську криївку, в якій лежав новонароджений Христос. Я дивився на постать, подібну до Сталіна, з червоною зіркою на голові, і не міг зрозуміти її присутности між колядниками. В останньому моменті побачив коло неї чорта і жида. Господар, звертаючись до господині, сказав:

— Ту той пусередині, то теперішкий Анцихрист — Ірод.

БІЛИЙ КРУК

(Закінчення зі стор. 2)

несли з собою руїну, палили міста й села, мордували нарід, брали його в неволю. Потім наступають століття тиску збоку польських та литовських князів і збоку царів з півночі. З півдня часто нападали татари. Українські люди, що боронили свій край, називались „козаками". І, хоч воювали вони завзято, не були всилі задержати або здобути свою незалежність".

Далі йде кільканадцять рядків про багатство й красу української землі, про найбільшу її водну артерію, Дніпро, та про теперішні господарські, індустрійні й комунікаційні здобутки. Цю інформацію очолює мапа цілого СССР, де окремими скісними рисками позначено українську та білоруську „держави". Так само на інших сторінках публікації, в різних картографічних модифікаціях території СССР — скрізь ці дві державно-територіяльні одиниці позначені окремими знаками. Отже і з цього боку публікація присмно вражає українського читача, що звик до тенденційних і „зґляйхованих" мап, якщо йде про СССР.

В розділі „Край і нарід" сказано, що „населення Совєтського Союзу начислює понад двісті мільйонів душ; це держава, що складається з багатьох рас, які говорять 150-ма мовами та діялектами. Для совєтського уряду дуже важке завдання тримати цю масу народів в одному об'єднанні" (в „коммон юньйон"). В цьому ж розділі подано на цілу сторінку прегарну українську дівчину в національній ноші, з відповідними поясненнями під ілюстрацією.

Цінною для малокритичного читача є друга частина книжки, під заголовком „Уряд Совєтського Союзу". Автор скрізь підкреслює дуалізм політичного й державного правління СССР. Він констатує, що від 1917 р. по сьогодні існує в цій державі два „уряди", один де-факто править державою, а другий лише в теорії. В розділі „Фактичний уряд" автор роз'яснює небувалу в демократичному світі дивовижу, що дійсним, але прихованим за параваном, урядом СССР — є комуністична партія та її ема);нація, Політичне Бюро. А формальний уряд, на взір західніх урядів — це чистий ґротеск, це „уряд в теорії", просто — вивіска. Те саме треба сказати про 15 федеративних республік, що творять СССР. В теорії всі вони рівні, але в дійсності РСФСР кермує рештою республік... Кожна з цих республік має свою конституцію, чітко означені права, але — тільки в теорії, бо все економічне, політичне (внутрішнє й закордонне) та мілітарне значення цим державам відбрано. СССР — це у найвищій мірі зцентралізована держава. Сталінська конституція дає певні права всім громадянам, але лише деякі з них респектуються. Обіцяної і ґарантованої конституцією свободи зовсім немає. Те саме відносно релігії. Немає там свободи преси, слова та зібрань. Критика дозволена, окрім одного: державної системи, це там великий злочин. Також не вільно критикувати партії, її розпорядків та її „босів". Усе це підпадає під категорію „контрреволюції" і дуже гостро карається. Щорічні сесії Верховного Совєту — це в дійсності „ґумова печатка", без значення. Вже більшу силу має президія цього „всенародного представництва", але лише тому, що в її склад входять найвищі партійні шишки. Те саме треба сказати про раду міністрів — парaван „державних фіґур", бо фактичну владу має лише партія. Те саме й про міністерства оборони, фінансів, та закордонних справ. У „формальному" уряді СССР є понад 50 міністерств, і зрозуміти їхні функції для людини з-поза цієї держави нелегко. Це — лябіринт, висока піраміда, на вершку якої стоїть партійний провід. Заковика, яку американцеві годі зрозуміти.

Інтеґральною частиною совєтської системи є її поліція, секретна і явна. У тісному зв'язку з нею стоїть система насильної праці, невільничих таборів. Ніхто з-поза найвищих партійців не знає, скільки людей поневіряється в тих таборах. Найскромніше число осіб, що їх змушено працювати в невільничих таборах, становить сім мільйонів. Деяка частина тих людей є звичайні кримінальники, але багато є й „політичних", з-поміж них найбільше із тих територій, які по 1940 році прилучено до СССР. „Компетентний американець-обсерватор вважає, що совєтська економічна система негайно і повністю провалилася б, якби не експлуатація тих мільйонів нещасливців у таборах примусової праці" — пише автор. Чи можна назвати цю систему демократичною? Систему, що мільйони людей тримає в стані невільників, не можна назвати демократичною не в політичному, ні тим більше в соціяльному значенні цього слова, читаємо далі.

Як совєтський уряд інформує своїх громадян? Яка форма розпоряджень? Також диктаторська: де не помагає переконування, там ідуть примус, кара й засуд. Щодо зовнішнього світу єдиним способом інформації є воля можновладців. Все знаходиться під контролею уряду, читай: партії. Всі школи, бібліотеки, музеї, видавництва, преса, радіо, кіно, театр і інше. Від дитинства до самої смерти кожного совєтського громадянина переконують, що його держава найбагатша, найпередовіша, найщасливіша, найдемократичніша, найкраща під сонцем. Також утовкмачують йому, що всі ці благодаті треба завдячувати партії, її вождям, взагалі комуністичній системі. І що дальший розвій і щастя, поступ будуть можливі лише тоді, як партію будуть беззастережно та ентузіястично слухати. Совєтська система — робить висновок автор — ані комуністична, ані соціялістична, в клясичному значенні цього слова. Це — чисто совєтський продукт.

В розділі „Щоденне життя" подано м. ін. список продуктів щоденного вжитку і скільки годин праці треба на них в СССР і в ЗДА.

Коротко сказавши, ця нова публікація для американського масового читача є направду „білим круком".

О. М.

Пентаґон називає ЗДА непереможними

Вашингтон. — В Сенатській Комісії Збройних Сил зізнавали секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой і голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Натан Ф. Твайнінґ, які склали надзвичайно оптимістичний звіт про стан оборони ЗДА, твердячи, що ця країна є непереможна в теперішньому часі. Секретар оборони МекЕлрой і генерал мали заявити на цих закритих переслуханнях, що вони мають факти і числа, які можуть бути доказом на те, що ЗДА можуть знищити кожного ворога, який посмів би напасти на них. Це були найоптимістичніші заяви Пентаґону від серпня 1957 р., коли СССР випустив був свої перші далекосяжні балістичні ракети. Але голова комісії збройних сил сенатор Ричард Б. Рассел не вповні погоджувався з цими заявами, кажучи пізніше, що обидва ці свідки „трохи зарожево" змальовували стан оборони цієї країни. Але інші члени комісії були більшими невірними Томами, і заявляли, що вони будуть домагатися збільшення видатків на оборону.

Іменини Президента УНР в екзилі д-ра С. Витвицького

8-го січня ц. р., на передодні св. Степана в Представництві ВО УНРади в Ню Йорку відбулося урочисте привітання д-ра Степана Витвицького, президента УНР в екзилі, з нагоди його іменин.

Для привітання зійшлися представники всіх фракцій, що входять до складу УНРади на чолі з головою УНРади — Іваном Павловичем Багряним, що часово перебуває в Америці, та представники інших громадських установ.

Урочистість відкрив голова Представництва УНР д-р Є. Приходько і передав перше слово для привітання І. П. Багряному, який привітав Президента в імені Української Національної Ради, бажаючи йому багато здоров'я і дальших успіхів.

В імені всіх фракцій вітав д-ра Степана Витвицького голова Представництва д-р Є. Приходько, який підкреслив великі заслуги Президента для української справи впродовж цілого його життя та побажав йому дальших сил в його відповідальній праці.

Президента вітали з черги: генерал О. Загродський — від Головної Управи Ордену Залізного Хреста, полковник А. Валійський — від військових ветеранів-комбатантів, сотник І. Лютий-Лютенко — від Воєнно-Історичного Інституту в ЗДА, майор П. Шпірчук — від Т-ва Прихильників УНР в Ню Йорку, Є. Федоренко — від Об'єднання Демократичної Української Молоді в ЗДА, д-р І. Ничка — від Демократичного Українського Координаційного Центру, директор І. Шепарович — від Фінансового Комітету.

В привітальному акті крім того прийняли участь: проф. І. Кабачків, д-р І. Драбатий, інж. Я. Зубенко, інж. З. Іваснишин, В. Новицький, І. Мирошниченко, сотн. Дорошенко, інж. Ірина Шах, Авдиковський і Віктор Кулій.

Від Головної Управи Ордену Залізного Хреста генерал О. Загродський подарував Президентові його великий портрет, високої мистецької вартости, що його по мистецьки виконав відомий маляр — Дмитро Поторока, старшина Армії УНР.

По закінченні ґратуляцій відбулося скромне прийняття, учасники якого разом з Президентом, проспівали кілька різдв'яних колядок.

Н. Н.

ПОЛОВИНА ЧЛЕНІВ ПАЛАТИ Є ПРАВНИКАМИ. А В СЕНАТІ Є ЇХ АЖ ДВІ ТРЕТИНИ

Вашингтон. — В новому Конґресі є багато змін щодо політичної приналежности конґресменів і сенаторів, але щодо їхнього віку і фаху не має більших змін. Найстарший член Конґресу має 91 рік, а наймолодший — 30. Пересічний вік конґресменів виносить 51.7 року, а в Сенаті — 57.1 року. Половина конґресменів є по фаху правниками, а між сенаторами є правників аж дві треті з загального числа 98.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що відійшов від нас назавжди, після важкої й довготривалої серцевої недуги,

НАШ НЕЗАБУТНІЙ,

д-р ПЕТРО ДЕРЕШ

залишивши в горю дружину Міляду й доні Александру та Ганну.

Похорони відбулися в дні 13-го грудня м. р. в Чеських Будейовіцах, Чехія.

Хай чужа земля буде
Йому рідною —

смутком прибита РОДИНА

З НОВИХ ВИДАНЬ

ГИМНИ КРАСІ І ДОБРУ

У видавництві „Життя й Мистецтво" в Шикаґо вийшла нова збірка поезій О. Неприцького - Грановського „Гимни сонцю".

У нову збірку увійшли вірші, написані в 1951-53 роках, хоч є й декілька старших. Як і попередні збірки, „Гимни сонцю" читаються з насолодою. Я не збираюся тут давати чисто літературної оцінки поезій. Коли хто шукає в поезії тільки форми, то міг би причепитися до кількох віршів у збірці, де поетична форма поступилася громадській філософії. Все ж таки і щодо форми майже всі вірші Грановського є бездоганні і багаті поетичними висловами, зокрема там, де поет описує природу. Взяти б хоч кілька зразків: „Сонце око мрійно мружить", „лапасті гиляки хапають руками за кожен струм світла", „в ніч глибоку, як дно, хочу липень до хати зловити", або врешті опис приходу вечора у „Схилився вечір".

Звичайно, поезія без гарної форми не є поезією; але і досконала формою поезія без змісту є лише грою слів. У поезіях Грановського є і форма і зміст. Як і попередні збірки, „Гимни сонцю" — це портрет душі Грановського, такого, яким його може і небагато людей знають: мрійника з довгим життьовим досвідом, політичного діяча, який навіть у своїх противниках бачить братів, і врешті отой типовий вогонь ентузіязму в молодечих очах під сивими бровами.

Велика частина збірки, — це знов таки образи України і її природи. Грановський знов веде вас до тієї частини вашого серця, що залишилося в Україні і „блукає левадами". З ним ви знов переживаєте незбагнуту замріяність липневої української ночі, коли серце рветься в тузі до чогось вищого; соняшну даль серпневого дня з позаобрійним гуркотом грому; бадьорючу свіжість після літньої зливи, коли, закачавши штани, як колись, місите босими ногами тепле, болото і разом з іншими вашими ровесниками пускаєте в калюжах „кораблі". Читаючи, дивуєшся: І як це Грановський після стільки років зберіг в своїй пам'яті такі деталі? Бо ж він навіть подає докладний ботанічно - знахорський довідник зілля, яке колись ваша бабуся - знахорка вирощувала коло хати: „Оце треба в купіль дати, а оте в колиску, отим чорта відганяти, це недужим в миску"...

Грановський дає на це питання відповідь: Треба навчитися спостерігати красу природи, навіть, здавалось би, в непомітних дрібницях. Ось краплинка роси на листочку, а гляньте скільки в ній краси! Ось метелик перелітає з квітки на квітку, а чи задумались ви коли над тим, яка його роля в природі?

„Всю красу життя природи жменями збирайте", — каже поет; через любов до природи, до краси, шукайте любови один до одного. В кінцевому змаганні краса переможе над кривдою і неправдою в світі. Його поезія, — це вислів Божої доброти, того раю, який люди в своїй щоденній сусті топчуть ногами.

З вірою у перемогу краси і добра між людьми і зокрема в перемогу української правди поєднана і поетова життьова філософія добра у людських взаємовідносинах. Не осуди свого брата і його недоліків, не спробувавши раніше стати на його місце! Не вір людині, яка перед тобою наговорює на свого ближнього. Мудрий той, хто вміє в пору замовчати.

„Ось так наслухаєшся
без кінця
Розмов порожніх
беззмістовних —
І пощо, — думаєш, —
вся злоба ця,
Тих нарікань
отрути повних?"

Особливо сильним акордом докору своїм співучасникам за брак братньої любови („як звірем єсть для брата брат"), за брак єдности („карає нас в тяжкій поталі непослух диких сил і зла") і за рабську ментальність („обкрадені, нуждою биті, забувши славу вольних днів, волочать вік немов сновиди, мов череда без пастухів") у поемі „Уривок з літопису" кінчає Грановський свою збірку. Але, як завжди, він оптиміст, вірить в людину і в той час, коли „в новім об'єднані, як вої, як браття рідної землі, на прю підемо разом" і „кращу повість нам святую ще доведеться прочитать".

І як той літописець у поемі, поет у праці жде на той прийдешній час. А коли доводиться у цій праці скоштувати гірку чашу, він шукає відпочинку на самоті на поетичному парнасі „у музиці краси і правди".

Ю. Пундик

С. Литвиненко перевибраний на голову Літ.-Мист. Клюбу в Ню Йорку

Ню Йорк. — 17-го січня б. р. відбулися в приміщеннях Літ. Мист. Клюбу в Ню Йорку при 2-ій Евню, — Х-ті Річні Загальні Збори, що ними проводив Борис Жепецький, а секретарював Ярослав Гриневич. По звітах членів уступаючої Управи і Контрольної Комісії і уділенні Управі абсолюторії, вибрано одноголосно нову Управу в складі: голова — Сергій Литвиненко, містоголови — Іванна Приймова і Роман Купчинський, секретар — Василь Косаренко - Косаревич. Члени Управи пані — Оксана Вікул, Леся Храплива, Ольга Соневицька і панове Святослав Гординський, Ярослав Гриневич, Борис Жепецький, Іван Керницький, Микола Понеділок, Володимир Січинський, Степан Шпех. До Контрольної Комісії вибрано панів Романа Кобринського, Василя Паливоду і Романа Савицького.

Перед новою Управою завдання дати програму для 40 п'ятниць в цьому році, і приготовити т. в. Літературно-Мистецькі Ярмарки, що мають серед нашого громадянства заслужену славу. Вже монтується як найближчий ярмарок — присвячений Києву. Він буде мати цікаву програму з київського літературно-мистецького життя і відбудеться 11-го квітня 1959 р.

Управа Літ. Мист. Клюбу вкоротці введе як новість одну п'ятницю без програми, призначену товариській зустрічі при чаю і дискретних звуках музики „гайфіделіті". Намічено теж клюбове читання часописів.

Український Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку святкує тепер 10-ліття свого існування. На протязі цього часу його Управа пробила імпозантну культурну працю, а ставлення нашого Громадянства до Клюбу дає новій Управі духовий капітал, потрібний для її відповідального діла. Невеликі грошові засоби Клюбу повинні вистачити на заплату чиншу на протяг кількох місяців, — бо праця членів Управи є безінтересовна. Яр. Гриневич

Сенатор Джансон пропонує закон про охорону громадянських прав

Вашинґтон. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон несподівано для уряду і своїх колеґ сенаторів вніс законопроєкт про охорону громадянських прав, який має чотири головні пункти і який Джансон хоче перефорсувати в Конґресі, використовуючи весь свій вплив і парляментарний досвід. Головні пункти цього законопроєкту такі: 1. Зорганізування окремої незалежної аґенції, завданням якої було б діяти для примирення між ворожими елементами в громадах внаслідок расових непорозумінь 2. Продовження існування Комісії Громадянських Прав аж до січня 1961 року, яка мала б припинити свою діяльність вже у вересні ц. р., згідно з теперішнім законом. 3. У випадках терору (підкладання бомб під школи і церкви) мало б відбуватися слідство у федеральних судах, які мали б карати винних. 4. Генеральний прокуратор мав би право перевірювати документи виборчих комісій, щоб ствердити, чи не було порушення виборчих прав. Сенатор Джансон не згадує зовсім про таку важливу справу, як шкільна сеґреґація, і тому всі ліберальніші елементи виступають проти його проєкту, кажучи, що його проєкт, — це „типовий для Джансона компроміс", який боїться заглянути в глиб проблеми і запропонувати розв'язку найважнішого — справи об'єднання шкіл.

В Европі всіляко оцінюють висліди відвідин Мікояна

Бонн. — Німецькі політичні кола й широка публічна опінія, що були спершу сильно занепокоєні відвідинами Мікояна в Америці, заспокоїлися, прийшовши до переконання, що позиції Америки залишилися незмінні. Однаково уряд Аденауера, як соціялісти, виключають, щоб американський уряд увійшов у безпосередні переговори з Совєтами над будь - якими міжнародними проблемами, що цікавлять також союзників ЗДА, та зокрема над справою Німеччини, — ствер джують німецькі часописи. — В Італії часописи підкреслюють успіх Мікояна у тому, що його приймали різні групи в ЗДА з більшою поквапністю і „сердечністю", ніж цього міг він сам сподіватися. Італійці завидують Мікоянові і порівнюють куди скромніше прийняття, що його зазнав італійський прем'єр Амінторе Фанфані під час своїх офіційних відвідин в Єгипті. У Польщі й Юґославії тамошні комуністи ніби вдоволені ходом і вислідом відвідин Мікояна, бо вони вбачають в них доказ, що Москва хоче „говорити" з Заходом. Кожна така „примирлива" московська політика супроти Заходу відбивається також на лагіднішій поведінці кремлівських диктаторів супроти Варшави і Београду.

ПРЕЗИДЕНТ У РОДИННОМУ КОЛІ ВІДЗНАЧИВ ДЕНЬ НАРОДИН БРАТА

Вашинґтон. — 19-го січня президент Айзенгавер відзначив в Білому Домі народини свого брата Едґара з Такоми, Вашинґтон, який закінчив 70 років життя. Президент запросив до Білого Дому, крім Едґара і його родини ще й інших своїх братів Ірла і Мілтона та їх родини. Едґар Айзенгавер в 1957 році критикував Президента за надто великий бюджет, а тепер він хвалив свого брата, який предложив проєкт збалянсованого бюджету на 1960 рік.

● **У Москві,** з огляду на великі труднощі вуличного руху, рішили скасувати в центру міста трамваї та автобуси і ввести нові тролейбуси, втроє більші, як досі, Рішено також збудувати ще 30 км. підземки

● **Львиця в цирку** в Алісі, Тексас, просунула лапу крізь ґрати клітки і здряпнула шкуру з плеча 8-річної дівчинки Ніккі Новлес. На щастя, поранення не серйозне.

Мойсеєв захоплений Америкою

Москва. Ігор Мойсеєв, директор танечної групи, яка в минулому році роз'їздила по ЗДА, звітував перед600 особами з російського світу артистів і музик в „Домі актора" у Москві про свої досвіди і враження з подорожі по Америці в ентізіястичному тоні. Хоча це зібрання відбулося ще 11 грудня м. р., в совєтській пресі, мабуть, не було про це згадки, бо американська преса принесла про це вістку щойно в понеділок 19 ц. м. Мойсеєв признав, що його захопило темпо життя в Ню Йорку, дармащо його хвилювали сирени поліційних та пожежних авт і амбулянсів і він ніяк не міг привикнути до реклямових світел. Зате він з найвищими похвалами говорив про американський театр і музику, про ресторани і „драґстори", які заімпонували Мойсеєву різнородністю свого краму — від ліків почавши та на харчах кінчаючи. Так само високо оцінив Мойсеєв американську фільмову продукцію, хоч фільм „10 заповідей" — „нудив" членів його танцювальної дружини. При цій нагоді американська преса згадує, що серед танечниць Мойсеєва була й синова Мікояна, яка вернулась до Москви захоплена Америкою.

Підсекретар Діллон заявив, що ЗДА морально зобов'язані допомагати недорозвиненим країнам

Вашинґтон. — Підсекретар для економічних справ в державному секретаріяті Даґлес Діллон промовляв на зборах міжвизнаневої організації Фундація для Релігійної Акції і заявив, що ЗДА мусять допомагати економічно недорозвиненим державам навіть і тоді, коли б комуністи не загрожували їм, бо закордонна допомога ЗДА — це моральне зобов'язання цієї країни. Ці слова Діллона були відповіддю на критику тих американців, які твердять, що уряд використовує комуністичну загрозу на те, щоб оправдати свої видатки на допомогу закордонові. Підсекретар Діллон казав, що „ЗДА мусіли б допомагати Азії, Африці і латинській Америці навіть і тоді, коли б „не було китайсько - совєтського бльоку і комунізму в світі". Діллон сказав: „Це ж ясне наше моральне зобов'язання. Коли б ми його не здійснювали, то нас можна б оскаржувати в тому, що ми вдоволені зі здобутків волі, але одночасно апатично ставитися до того, щоб дух волі нести до інших по всьому світі". Підсекретар казав, що ЗДА мусять не тільки допомагати економічно іншим країнам, але ширити всюди і ті ідеї волі, з яких ЗДА користають. Сенатор Майк Монроні сказав, що Діллон зайняв правильне становище, бо допомога закордонові не сміє бути „самою холодною статистикою".

Передбачають збільшення торгівлі з закордоном

Ню Йорк. — Крайова Рада Закордонної Торгівлі передбачає, що в 1959 році ЗДА збільшать свою закордонну торгівлю. І так експорт має збільшитися на 800 мільйонів долярів із 16,200,000,000 долярів в 1958 році до 17,000,000,000 дол. в 1959 році. Імпорт мав би збільшитися на один більйон долярів і мав би виносити в 1959 році — 13,800,000,000 долярів. В 1957 році імпорт становив 13 більйонів. В повищих числах про експорт не є враховані видатки на військову допомогу закордонним країнам. Із ЗДА в 1959 році має відійти до закордонних країн коло 27,600,000,000 долярів, на один більйон долярів більше в порівнянні з 1958 роком, бо збільшиться привіз закордонних товарів. Рада Закордонної Торгівлі дораджує збільшувати торгівлю з закордонними державами, бо це вийде на добро і ЗДА і країнам Західньої Европи, які влегшили виміну своїх валют на доляри.

Австрія нарікає на залив закордонними шпигунами

Відень. — Австрійський міністер внутрішніх справ Оскар Гельмер, промовляючи на зборах своєї Соціялістичної партії в Бадені про труднощі австрійської держави, вказував на повінь чужинецьких шпигунів, яка заливає Австрію. У зв'язку з цим австрійська преса твердить, що в Австрії яких 10,000 осіб є на постійній платній службі закордонних розвідчих централь, а дехто навіть цю цифру подвоює. Відень став одною з міжнародних централь шпигунської діяльности з біржою „тайних" документів з військової, політичної та економічної ділянки прерізних держав, включно — очевидно — з самою Австрією. Як причину того зловісного явища вказується на факт, що Австрія межує аж із сімома різними державами (Юґославія, Мадярщина, Чехословаччина, Німеччина, Швайцарія, Італія і Ліхтенштайн) і що Віденъ віддавна був містом, де можна було чути на вулицях та по каварнях всі мови світу. Існування у Відні понад 2,000 каварень з їхнім специфічним характером дає ідеальні можливості для зустрічі людей. За твердженням преси, добра половина ніби - то тайних шпигунських документів — це фальсифікати, роблені для обманницьких цілей.

Помер бл. п. Володимир Вадяк

Картерет, Н. Дж. — Минулого вівтірка, 20-го січня, тут помер ненадійно на 48 році життя бл. п. Володимир Вадяк, член 342-го Відділу УНСоюзу, предсідник Церковного Комітету української православної церкви св. Димитрія, б. командант місцевого посту Американського Леґіону, міський комішенер та член багатьох українських і американських орґанізацій, осиротивши Маму, двох братів і сестру. Похорон відбудеться в неділю, 25-го січня, о год. 2-ій пополудні з похоронного заведення Йосипа Синовєцкого до церкви св. Димитрія і на цвинтар.

Посмертні Згадки

ІЛЬКО СТАХІВ — довголітній член Б-ва Арх. Михаїла, Від. 213 УНСоюзу в Байонні, Н. Дж., помер, по короткій недузі в шпиталі, 3-го січня 1959 року. Покійний народився в селі Григорів, пов. Рогатин, Зах. Україна. Був примірним батьком своєї родини і щирим українцем, був членом УНДому від його заснування і ніколи не відмовляв датків на народні цілі. Полишив у смутку дружину Марію, 4 синів, Йосифа, Михайла, Івана й Андрія, брата Гриня, 2 невістки та 4 внуків. Похорон відбувся з пох. укр. заведення, 6-го січня 1959 р., до української кат. церкви Преч. Діви Марії, при участи Родини і Членів Б-ва та УНДому, а опісля на цвинтар Арлінґтон, Н. Дж. — В. Й. П!

А. Басараб, секр.

НИКОЛА ТРИШ — член та секретар Т-ва „Згода", Відд. 20 УНСоюзу в Гемтремку, Миш., упокоївся в Бозі, 31-го грудня 1958 р., на 73-му році життя. Покійний народився в м. Устечко, пов. Заліщики, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1903 р., був примірним членом УНСоюзу впродовж 43 років. Полишив у смутку дружину Мальвіну, брата Михайла, сестру Марію, 2 доньки, Анну і Марґарету, сина Михайла, 13 внуків та 1 правнука. Покійний завжди був щирим громадянином і все жертвував на добродійні цілі. Рівнож був добрим парафіянином своєї церкви та любив свій нарід з якого походив. Похорон відбувся 3-го січня 1959 р., з пох. заведення до церкви Преч. Діви Марії, при участі Рідні, Членів та Знайомих, на Mt. Olivet цвинтар. — Хай земля Вашинґтона буде Йому легкою!

А. Триш, фін. секр.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ГІЛСАЙД, Н. Дж. — Т-во „Калина", Відд. 459, повідомляє, що Річні Збори відбудуться в неділю, 25-го січня 1959 р., в год. 3-ій по полудні в Українській Централі — 180 William St., Newark, N. J. — П. Будник, предс.; Т. Малецький, кас.; І. Кальнович, секр.

ТАРЗАН, ч. 4195. Чекаючи на вбивання.

Тарзан мандрував стежкою по джунґлях, прямуючи до села вакубів, щоб повідомити про смерть Веста.

А іншою частиною лісу також ішли додому втомлені загоничі.

А під час того в непрохідимій гущавині мовчки й хитро чекав божевільний слон, щоб по раз перший вбивати людей!